

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

รายงานการวิจัย

เรื่อง

คุณลักษณะของผู้บริหารที่พึงประสงค์ตามทัศนะของอาจารย์ผู้สอน
วิชาห้องสมุดในสังกัดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล

สายฝน บุชา

ลงทะเบียนวันที่	๗ ก.ค. ๒๕๕๒
เลขทะเบียน	099474
เลขหมู่	๗๗ ๕๗.๗ ๙๖๑ ๓
หัวข้อเรื่อง	ผู้บริหาร - วิชา

สาขาวิชามนุษยศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

2551

ADMINISTRATORS' DESIRABLE CHARACTERISTICS
IN THE VIEWPOINTS OF THE LIBRARY INSTRUCTORS AT
RAJAMANGALA UNIVERSITY OF TECHNOLOGY THANYABURI

SAIFON BUCHA

DEPARTMENT OF HUMANITIES FACULTY OF LIBRARAL ARTS
RAJAMANGALA UNIVERSITY OF TECHNOLOGY THANYABURI

2008

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง "คุณลักษณะของผู้บริหารที่พึงประสงค์ตามทัศนะของอาจารย์ผู้สอนวิชาห้องสมุดในสังกัดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี" มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารที่พึงประสงค์ตามทัศนะของอาจารย์ผู้สอนวิชาห้องสมุดในสังกัดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานห้องสมุด รวมทั้งศึกษาแนวโน้มคุณลักษณะของผู้บริหารที่พึงประสงค์ตามทัศนะของอาจารย์ผู้สอนวิชาห้องสมุดในสังกัดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ในด้านบุคลิกภาพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านความรู้ความสามารถ ด้านความเป็นผู้นำ ด้านคุณธรรม จริยธรรมและด้านทัศนคติต่ออาชีพ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจจากประชากรจำนวนทั้งสิ้น 112 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS/Windows (Statistical Package for the Social Sciences/ for windows)

ผลการวิเคราะห์ศึกษา พบว่า

1. คุณลักษณะของผู้บริหารที่พึงประสงค์ตามทัศนะของอาจารย์ผู้สอนวิชาห้องสมุดในสังกัดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ด้านบุคลิกภาพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านความรู้ความสามารถ ด้านความเป็นผู้นำ ด้านคุณธรรม จริยธรรมและด้านทัศนคติต่ออาชีพ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารที่พึงประสงค์ตามทัศนะของอาจารย์ผู้สอนวิชาห้องสมุดในสังกัดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล จำแนกตามเพศ อายุ และระดับการศึกษา พบว่า

2.1 กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นในด้านบุคลิกภาพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านความรู้ความสามารถ ด้านความเป็นผู้นำ ด้านคุณธรรม จริยธรรมและด้านทัศนคติต่ออาชีพ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2. กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นในด้านบุคลิกภาพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านความรู้ความสามารถ ด้านความเป็นผู้นำ ด้านคุณธรรม จริยธรรมและด้านทัศนคติต่ออาชีพ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นในด้านบุคลิกภาพ ด้านความรู้ความสามารถ ด้านผู้นำ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่แตกต่างกันในด้านมนุษยสัมพันธ์และด้านทัศนคติต่ออาชีพ

ABSTRACT

The research aimed to study the factors effecting the library management, as well as the administrators' desirable characteristics in the viewpoint of the Library instructors at Rajamangala University of Technology Thanyaburi in the aspects of personality, human relations, capability, leadership, virtue, ethics, and their attitudes towards their career. The population consisted of 112 people. The data obtained from the questionnaires were analyzed by using SPSS/Windows (Statistical Package for the Social Sciences/ for Windows).

The results were as follows:

1. The respondents' viewpoints towards the administrators' desirable characteristics concerning personality, human relations, capability, leadership, virtue, ethics, and their attitudes towards their career were exceptionally high.

2. The viewpoints from different groups of respondents were as follows:

2.1 Different genders' viewpoints concerning personality, human relations, capability, leadership, virtue, ethics, and their attitudes towards their career were not statistically significantly different at 0.05.

2.2 The viewpoints of people from different age groups concerning personality, human relations, capability, leadership, virtue, ethics, and their attitudes towards their career were not statistically significantly different at 0.05.

2.3 The viewpoints of people with different educational backgrounds concerning personality, capability, leadership, virtue, and ethics were not statistically significantly different at 0.05, but not in the aspects of human relation and their attitude towards their career.

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้ได้รับการสนับสนุนและกำลังใจจากผู้ช่วยศาสตราจารย์รุ่งฤดี อภิวัฒน์นคร และสำเร็จลุล่วงได้ด้วยดีด้วยความเมตตาดูแลเอาใจใส่เป็นอย่างดีจาก อาจารย์พรทิพย์ สว่างเนตร รวมทั้งยังให้การแนะนำ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ และเป็นผู้เสียสละเวลากับผู้วิจัยทั้งในการทำวิจัยและให้คำปรึกษาด้านอื่นๆ ตลอดเวลา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในพระคุณของท่านและขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณอาจารย์จงกล สุภารัตน์ อาจารย์วណิภา ปัจฉิม และผู้ช่วยศาสตราจารย์สุวดี วิเศษฐ์พันธ์ ที่ได้ตรวจเครื่องมือในการวิจัยและดูแลเรื่องการวิเคราะห์ข้อมูล รวมทั้งช่วยเหลือในเรื่องของข้อคำถามและรวบรวมแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่และบรรณารักษ์ห้องสมุดคณะศิลปศาสตร์ สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศที่ได้รวบรวมเอกสารในการทำวิจัยครั้งนี้

ท้ายสุด ขอขอบพระคุณครอบครัวข้าพเจ้า ที่คอยสนับสนุนและช่วยเหลือในการทำวิจัยฉบับนี้จนสำเร็จลุล่วงด้วยดี

สายฝน นูชา

ผู้วิจัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	(ก)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	(ข)
กิตติกรรมประกาศ.....	(ค)
สารบัญตาราง.....	(ง)
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
2 ทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	5
ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา.....	5
การบริการของห้องสมุด.....	10
แนวคิดเกี่ยวกับการบริหาร.....	12
แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารที่พึงประสงค์.....	17
แนวความคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำและทฤษฎีภาวะผู้นำ.....	26
ทฤษฎีคุณลักษณะ.....	33
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	46
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	58
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	58
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	59
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	61
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	61
สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	62
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	64

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 สรุปผล อภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	113
บรรณานุกรม.....	128
ภาคผนวก	.
ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือในการวิจัย.....	133
ข แบบสอบถาม.....	135
ประวัติผู้วิจัย.....	146

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ.....	64
2 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ.....	65
3 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา.....	65
4 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตำแหน่งงาน.....	66
5 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระยะเวลาการทำงาน.....	66
6 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นคุณลักษณะของผู้บริหาร ที่พึงประสงค์ตามทัศนระของอาจารย์ผู้สอนวิชาห้องสมุดในสังกัดมหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคล ด้านบุคลิกภาพ.....	67
7 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นคุณลักษณะของผู้บริหาร ที่พึงประสงค์ตามทัศนระของอาจารย์ผู้สอนวิชาห้องสมุดในสังกัดมหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคล ด้านมนุษยสัมพันธ์.....	69
8 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นคุณลักษณะของผู้บริหาร ที่พึงประสงค์ตามทัศนระของอาจารย์ผู้สอนวิชาห้องสมุดในสังกัดมหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคล ด้านความรู้ ความสามารถ.....	70
9 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นคุณลักษณะของผู้บริหาร ที่พึงประสงค์ตามทัศนระของอาจารย์ผู้สอนวิชาห้องสมุดในสังกัดมหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคล ด้านความเป็นผู้นำ.....	73
10 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นคุณลักษณะของผู้บริหาร ที่พึงประสงค์ตามทัศนระของอาจารย์ผู้สอนวิชาห้องสมุดในสังกัดมหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคล ด้านคุณธรรม จริยธรรม.....	74
11 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นคุณลักษณะของผู้บริหาร ที่พึงประสงค์ตามทัศนระของอาจารย์ผู้สอนวิชาห้องสมุดในสังกัดมหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคล ด้านทัศนคติต่ออาชีพ.....	76
12 เปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารที่พึงประสงค์ตามทัศนระของอาจารย์ผู้สอน วิชาห้องสมุดในสังกัดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ด้านบุคลิกภาพ จำแนกตามเพศ.....	78

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า	
13	เปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารที่พึงประสงค์ตามทัศนคติของอาจารย์ผู้สอน วิชาห้องสมุดในสังกัดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ด้านมนุษยสัมพันธ์ จำแนกตามเพศ.....	80
14	เปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารที่พึงประสงค์ตามทัศนคติของอาจารย์ผู้สอน วิชาห้องสมุดในสังกัดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ด้านความรู้ ความสามารถ จำแนกตามเพศ.....	81
15	เปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารที่พึงประสงค์ตามทัศนคติของอาจารย์ผู้สอน วิชาห้องสมุดในสังกัดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ด้านความเป็นผู้นำ จำแนกตามเพศ.....	84
16	เปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารที่พึงประสงค์ตามทัศนคติของอาจารย์ผู้สอน วิชาห้องสมุดในสังกัดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ด้านคุณธรรม จริยธรรม จำแนกตามเพศ.....	85
17	เปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารที่พึงประสงค์ตามทัศนคติของอาจารย์ผู้สอน วิชาห้องสมุดในสังกัดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ด้านทัศนคติต่ออาชีพ จำแนกตามเพศ.....	87
18	เปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารที่พึงประสงค์ตามทัศนคติของอาจารย์ผู้สอน วิชาห้องสมุดในสังกัดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ด้านบุคลิกภาพ จำแนกตามอายุ.....	89
19	เปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารที่พึงประสงค์ตามทัศนคติของอาจารย์ผู้สอน วิชาห้องสมุดในสังกัดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ด้านมนุษยสัมพันธ์ จำแนกตามอายุ.....	91
20	เปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารที่พึงประสงค์ตามทัศนคติของอาจารย์ผู้สอน วิชาห้องสมุดในสังกัดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ด้านความรู้ ความสามารถ จำแนกตามอายุ.....	93

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
21	เปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารที่พึงประสงค์ตามทัศนคติของอาจารย์ผู้สอน วิชาห้องสมุดในสังกัดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ด้านความเป็นผู้นำ จำแนกตามอายุ..... 97
22	เปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารที่พึงประสงค์ตามทัศนคติของอาจารย์ผู้สอน วิชาห้องสมุดในสังกัดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ด้านคุณธรรม จริยธรรม จำแนกตามอายุ..... 98
23	เปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารที่พึงประสงค์ตามทัศนคติของอาจารย์ผู้สอน วิชาห้องสมุดในสังกัดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ด้านทัศนคติต่ออาชีพ จำแนกตามอายุ..... 100
24	เปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารที่พึงประสงค์ตามทัศนคติของอาจารย์ผู้สอน วิชาห้องสมุดในสังกัดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ด้านบุคลิกภาพ จำแนกตามวุฒิการศึกษา..... 102
25	เปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารที่พึงประสงค์ตามทัศนคติของอาจารย์ผู้สอน วิชาห้องสมุดในสังกัดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ด้านมนุษยสัมพันธ์ จำแนกตามระดับการศึกษา..... 103
26	เปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารที่พึงประสงค์ตามทัศนคติของอาจารย์ผู้สอน วิชาห้องสมุดในสังกัดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ด้านความรู้ ความสามารถ จำแนกตามระดับการศึกษา..... 105
27	เปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารที่พึงประสงค์ตามทัศนคติของอาจารย์ผู้สอน วิชาห้องสมุดในสังกัดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ด้านความเป็นผู้นำ จำแนกตามระดับการศึกษา..... 108
28	เปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารที่พึงประสงค์ตามทัศนคติของอาจารย์ผู้สอน วิชาห้องสมุดในสังกัดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ด้านคุณธรรม จริยธรรม จำแนกตามระดับการศึกษา..... 109

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
29	111

เปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารที่พึงประสงค์ตามทัศนะของอาจารย์ผู้สอน
วิชาห้องสมุดในสังกัดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ด้านทัศนคติต่ออาชีพ
จำแนกตามระดับการศึกษา.....